

UNTÁRIUS KÖZLÖNY

A VALLÁSOS ÉS ERKOLCSOS ÉLET ÉBRESZTÉSÉRE
KIADJA A DÁVID FERENC EGYLET

Alapította: DR. BOROS GYÖRGY.

Törvényszéki lajstromozási szám: 128.
(Dos. No. 484—1939. Trib. Cluj.)

Felelős szerkesztő: BENCZÉDI PÁL.

Cluj, Cal. M. Foch 12. II. emelet 22. ajtó.

Tartalom:

	Oldal
<i>Benczédi Pál: Karádi Pál.</i> — — —	22
<i>Dr. Fikker János: A keblitanácsos.</i>	23
<i>Brassói presbíter: Kovács Lajos espe- res papi működésének 35 éves ju- bileuma.</i> — — — — —	24
<i>Bán Aladár fordítása: Finn költők- ből.</i> — — — — —	26
<i>B. P.: A népkönyvtárak ügye.</i> — —	27
<i>Buzogány Kálmán: Emlékeim. (IV. közlemény.)</i> — — — — —	28
<i>Keleti állatmese.</i> — — — — —	30
<i>Dr. Fikker János: Az E. K. Tanács hírei.</i> — — — — —	31
<i>Gyermes Mihály: A családkönyv</i> —	32
<i>Külföldi levél.</i> — — — — —	33
<i>Tűzhely mellett:</i>	
<i>Pálos Ákos: Mártonbá' megtérése.</i> —	35
<i>Egyházi és iskolai hírek.</i> — — — —	37
<i>București hírek.</i> — — — — —	42

ROMANIA
 BANI POSTA
 1940. FEBRUAR 10.

Karádi Pál.

Az unitárius eszmének egy hatalmas magyar képviselőjét mutatjuk be olvasóinknak ez alkalommal. Karádi Pál neve a magyar irodalomtörténetben kiváló helyet foglal el, az egyháztörténelem is megemlékszik róla; méltó, hogy mi is hálás szívvel gondoljunk rá, mert a 16. századi unitárius mozgalomnak egyik legkiválóbb, legmunkásabb és leggerincesebb képviselője volt.

Karádi Pál a Dunántul, Székesfehérváron született 1523-ban. Valószínű, hogy külföldi tanulmányokat is folytatott. A hitjavításnak lelkes híve lesz már fiatal korában. Mint Iktari Bethien Gergely karánsebesi bánnak udvari papja a karánsebesi kerületben elterjeszti az unitárius vallást. Pártfogójának, a bánnak halála után Erdélybe jön, Abrudbánya papja lesz. E kincses városban megszervezi az unitárius egyházat, nyomdát állít fel, amelyben kiadja *Balassa Menyhért* árultatása és a „Debreceni Disputáció“, vagy a „Válaszuti komédia“ című drámai műveit. Mindkét művében erős, mondhatnók gyilkos gúnnyal ír. Előbbi művében az ingadozó hazafiakat, a magyaroktól a német pártra állott sötét leikeket gúnyolja ki. A munka hatása olyan nagy volt, hogy Balassa Menyhért fiának Erdélyből el kellett menekülnie.

A „Debreceni disputáció“ nagy válaszuti komédiában Méliusz Juhász Péter debreceni ref. püspököt és az ő embereit s a háromság hívők érveit tárgyalja s kimutatja az unitarizmus erősségeit és fölényét az ellenfelek fölött. Abból az alkalomból írta, hogy megcáfolja Méliusz Juhász Péternek azt az állítását, mintha 1568-ban a gyulafehérvári palotában tartott vitatkozás alkalmával Méliuszék győztek volna.

1571-ben János Zsigmond Erdély fölvilágosult fejedelme meghalt s benne Karádi Pál elveszítette nagy pártfogóját. Ezért kiment Magyarországra és a temesvári unitáriusoknak lett papja. Ezalatt az idő alatt az unitárius vallásnak evangéliumi igéi elterjedtek az Erdéllyel szomszédos területeken, a Bánátban és a Dunántul is. Ugy, hogy a reformációnak egyik komoly hajtsa lett a unitarizmus a magyarországi részeken is. Az erdélyi unitáriusokkal benső, lelki kapcsolatot tartottak fenn mindaddig, amig Dávid Ferencet el nem ítélték. Ekkor Karádi Pál haragra gyulladt és az erdélyieket keményen megleckéztette, árulóknak nevezte a Blandrata követőket. Bazilius Isván megkísérelte, hogy a magyarországi unitáriusokat kiengesztelje, de nem lehetett. A magyarországiak kitartottak a Dávid Ferenc igazságai mellett és az erdélyi unitáriusoktól elszakadtak, külön püspökséget szerveztek Temesvár központtal és Karádi Pált választották püspöküknek 1580-ban.

Karádi Pál vezette azután a magyarországi unitáriusok ügyét. Munkásságának nagy része azonban homályban marad, mert a kedvezőtlen idők a reá vonatkozó adatokat megsemmisítették. De a gonosz idők megsemmisítették apránként az alföldi és a dunántuli unitarizmust is. Azt sem lehet tudni, hogy mikor halt meg

Karádi Pál. Csak az bizonyos, hogy utána már nem választottak más alföldi unitárius püspököt.

Élete azonban ilyen hiányos adatok mellett is tanulságos. Nemcsak azért, mert kiváló művekben örökölte meg nevét, ami kétségen kívül nagy szellemi adományról tanuskodik, hanem azért az erkölcsi nagy tőkéért, ami lelkének a sajátja volt. Nemes erkölcsiségének legkiválóbb tulajdonsága volt a hűség. Hűség a nemzethez és hűség a fölismerő vallásos igazsághoz. Oly erények, melyek az unitárius vallás és erkölcsi életfelfogásnak mindig a legszebb gyöngyei voltak.

Benczédi Pál.

A keblitanácsos.

Minden egyházközségi élet belső és külső munkaeredménye attól függ, hogy milyen abban a keblitanácsosi kar. A lelkész, énekvezértanító, gondnok s más közvetlen vezetők lehetnek lelkei az ilyen életnek, de a keblitanácsosok összesége az egyházközség gerincét képezik. Időről, időre a megjelenő közgyűlések mindig a legarravalóbb férfiakat és nőket jelölik meg erre a megtisztelő, de súlyosan felelős munka és hivatáskörre. Éppen ezért minden keblitanácsos vessen számot azzal, hogy ez a minősége nagy elismerés és lelkiismeretes kiválasztás nyomán jelöltetett meg. Erdélyi magyar embernek, akár földműves, akár iparos, kereskedő, akár szellemi foglalkozású, kevés alkalma van manapság megtisztelő állásokhoz jutni s aki egyházi téren keblitanácsossá lett, már azok közé a kevesek közé tartozik, kik nehéz időkben önmaguk és családjukon túl népük és egyházuk közügyeinek áldott feladatait vállalják.

Minden keblitanácsos számára az általa elmondott eskü egyuttal kötelességeit is megjelöli s aki igazi vallásos meggyőződéssel mondta el az eskü szavait a gyűlés, meggyűlékezett előtt, az bizonyára hűségesen végzi dolgait.

Nagyon sok egyházközségben a keblitanácsosok úgy fogják fel szerepüket, mint amely teljesen kimerül azáltal, hogy az összehívott gyűléseken megjelennek s ott az előadott tárgyakat megvitatják s különösen anyagi dolgokban határoznak. Az ilyen keblitanácsosok azután a következő gyűlésig — úgy gondolják — elvégzették kötelességüket. Pedig milyen sok egyéb elvégzendő munka, áldozatos tevékenység vár még a keblitanácsosra, ha az unitárius magyar életet gazdagítani és fejleszteni akarja.

Az egyház, melynek kiténtetett katonája a keblitanácsos, az emberek nevelésével, vallás- és erkölcsi életük táplálásával van megbízva s ezen munkából ő sohasem maradhat ki.

Éppen ezért a keblitanácsos *példás életet folytat,*
a keblitanácsos *hűséges templomjáró,*
a keblitanácsos *áldozatos szívű ember,*

a keblitanácsos *az elöljárók munkáját támogatja,*
 a keblitanácsos *az ifjúság életére felügyel,*
 a keblitanácsos *a gyermekek nevelését szíven viseli,*
 a keblitanácsos *felekezeti iskolát akar,*
 a keblitanácsos *támogatja a szegényeket,*
 a keblitanácsos *gondoskodik a betegekről.*

És mindezekon túl öntudatosan gondolkodik s érzi azt, hogy egyházközsége közvetlen életmenetén túl figyelni kell az egész erdélyi unitárius életet. Tudja, hogy vallásunk fennmaradása, erősödése és terjedése csak úgy van biztosítva, ha összhangzó az a nagy tevékenység, melyet legfőbb vezetői irányítanak. A keblitanácsos az egyház hivatalos lapján keresztül éberren figyeli az általános egyházi törekvéseket s szívesen vállalja azokat a megbízatásokat, mely ezekből reája hárul.

Ilyen lelkes munkavállaló, áldozatos életű keblitanácsosok segítik oda az egyházközségek vezetőit, hogy eredményesen művelhessék a reájuk bízott lelki hitet. És az ilyen virágzó, eleven, valóságosan szép, reményteljesen gazdag egyházközségek segítik diadalmos utak elérésére a szabadság tiszta lelki értékeiért küzdő unitárius vallást.

Dr. Fikker János.

Kovács Lajos esperes papi működésének 35 éves jubileuma.

A nagy svéd írónőnek, Lagerlöf Selmának, van egy különösen szép legendája. Egy keresztes vitézről szól a legenda, aki fogadást tesz, hogy a szent sir templomának gyertyáiról vett lángot hazaviszi, messze északra, hogy saját templomának gyertyáit meggyujtsa vele. Ezt a gyöngye kis gyertyalángot viszi magával, táplálja hosszú hónapokon keresztül, ezer veszéllyel dacolva; kalandos utján megóva azt minden bajtól. Mikor rablók támadják meg; mikor csónakja elsüllyed, szinte ugylátszik, hogy semmi meg nem menti a lángot a kialvástól; de a törhetetlen akarat, a szinte már a lehetetlenbe vetett hit végre is sikerre viszi vállalkozását.

Gyönyörű allegoria ez. Ezt a szent tüzet mindnyájan megkapjuk; és sokan visszük magunk előtt fákljaként az ideális eszmét, az emberszeretet lángját; de bizony a sok nehéz megpróbáltatás, a mai időknek az erőszakba vetett tulságos hite, sokszor a hétköznapok sulya úgy elnyomja ezt a lángot, hogy nem egyébb a hamu alatt szunnyadó paráznál, amig valami új alkalom lángra nem lobbantja. De jól van ez még így is, csak teljesen ki ne aludjon bennünk a szent tűz, az isteni szikra.

Aki az eszményi célkitűzések, az emberszeretet eszméinek lángját mindig magasan lobogva tudja magában hordani, ritka kivétel és a mai nehéz időkben, amikor az események állandóan

sötét, fenyegető felhőként tornyosulnak felettünk, eléggé meg nem becsülhető érték. Ilyen nem mindennapi, a köznap küzdelmeiből messze kimagasló egyéniséget volt alkalmunk ünnepelni brassói egyházközségünkben, Kovács Lajos esperes személyében.

Ezelőtt 35 évvel szenteltetett pappá Kovács Lajos, ma brassói esperes-lelkész és ez a 35 év az ideális célkitűzéseikért, a megértés, az emberszeretet eszméiért való szakadatlan küzdelem volt. Ez a körülmény volt az, amely ünnepségünknek a különös jelentőséget megadta.

Néhány évi kissolymosi és nagyajtai lelkészi működés után került Kovács Lajos a brassói egyházközség élére. Itt nehéz és zűlált körülmények között találta az akkor még kicsiny és szervezetlen gyülekezetet. Egy negyed évszázad hatalmas munkájával sikerült ezt a kis gyülekezetet egyik legtekintélyesebb egyházközségünké kifejleszteni és ezen hosszú munkának egyik kimagasló eseménye, szép templomunknak 1936-ban befejezett felépítése volt. Csak mi, akik segítői, munkatársai voltunk, tudjuk, milyen kitarítás, milyen lelkierő, a csüggedőkkel és kételkedőkkel szemben való hányszori helytállás, a sok nehézségnek milyen hősiességgel való leküzdése volt szükséges ahhoz, hogy ezt az eredményt elérhessük. És alig valósult meg egyházközségünknek ez a régi álma, már ismét új cél lebeg előttünk, amelyet fáradhatatlan energiával követ esperes-lelkészünk és amelyben immár teljes szeretettel vesz részt egész egyházközségünk és ez iskolánk felépítésének terve. Adja isten, hogy éppen oly sikerrel végezzük ezt a munkát, mint ahogy templomunk felépítése sikerült.

De hiba volna, ha csak a kézzelfogható eredményeket tekintenők. Gondoljunk arra is, hányszor hallottuk az ünnepeltet a szószékről az isteni ígét magyarázni, amelyet oly teljesen és oly töretlen szépségben fogott fel, — a teljes megértés, az emberszeretet, a jóság eszméit legnemesebb formájukban hirdetve. És ne feledkezzünk meg irodalmi munkásságáról sem, amely országszerte elismertté tette nevét. Az egyház belső életének is mindig tevékeny munkása volt.

Az ünnepség december 17-én, vasárnap, istentisztelettel kezdődött, amelyet Benedek Gábor kökösi lelkész végzett. Ez után Dr. Kerekes István, az egyházközség főgondnoka, majd Bálint János gondnok üdvözölte az ünnepeltet. Nemes Nagy Lajos a presbiterium, Kacsó Sándorné a Nőegylet, Kiss Klára az ifjúsági egyesület, Kacsó Mária az iskolásgyermekek nevében fejezte ki a lekipásztora iránti hálát és meleg ragaszkodást. A háromszéki egyházkör köpviseletében Gál Mózes, a szülőfalu nevében pedig Dr. Fazakas Miklós felügyelő-gondnok köszöntötte az ünnepeltet. Az amerikai unitárius lelkészek nevében pedig Miss Handler Leona lelkész nő tartott angolnyelvű beszédet. Majd a brassói testvéregyházak nevében Csia Pál református, Harangozó Imre katolikus, Nikodémusz Károly evangélikus lelkészek és Dr. Deutsch Ernő főrabbi üdvözölték az ünnepeltet. Este több, mint százterítékes ün-

nepi vacsora volt, amelyen Gál Vilmos, Dr. Kerekes István főgondnok, Kelemen István esperes, Nemes Nagy Lajos, Szele Béla dr., Szabó Béni, Gál Mózes egyh. közügyi igazgató és végül Dr. Lőrinczy István tartották az ünnepi beszédeket.

A jubileumot általánosabb unitárius ünnepé emelték a vidékről Brassóba érkezett kiküldöttek, valamint a püspök ur meleghangu üdvözlő távirata. És különös jelentőségüvé emelte az ünnepséget az az általános szeretet és ragaszkodás, amely az ünneppel szemben az egész egyházközség részéről oly szép és meleg formában nyilvánult meg.

Brassói presbiter.

Finn költőkből.

Karjala.¹⁾

Ott, ahol a Ladoga habja ring
És foly az imatra árja,
Hol forgatag ássa ki partjaink,
Ott jöttem én a világra;
Ott jártam vígan a part fűvében,
Ott ült a családom a fák hűsében,
S ott gyúlt a szívembe' szerelmi láng,
Egy karjali lányka iránt.

Egy nép él ott, oly erős, kemény,
Miként az iharfa kergete,
Bárgyakrankönnyragyogottszemén,
Büszkén állt bármi veszélybe?
A rút idegennek járma nyomta,
Ő sorvada legtöbb fájdalomba',
A hon neki csak bút, könnyet
Es ő sohasem ingadozott. adott,

Ott zeng még most is a kantele,²⁾
Szép gyermek-időm tanúja,
S megszólal Vejnőnek³⁾ éneke,
Ha pendül méla húrja;
S fölkelnek az ősök a siri éjből,
S beszélnek a régi hősi népről,
És lelkesedés tör a sírból elő, —
Oh Karjala, hős temető!

Ott gyúlt bennem szeretet tüze,
Oh Szuomi népe, érted;
Svédországhoz szívem ott füze,
Ki engemet, árvát védett;

Genetz Arvid finn költőtől.

És Luther tiszta tanát megértve
Átjárt az igazság égi fénye,
Mely nem szorul oltár lángjaira.
S e tömjénföstre soha.

Ott lepte meg elmém borzadály
A veszes bölcsélet ellen,
Mely hirdeti: győz a zord halál
A szellemen és a lelken!
A mély tudomány aranyát kínálja
S lerántja valónkat a porba, a sárba,
Hol rá piszok és szenny foltja ta-
Oh Karjala, óvd magadat! pad, —

Ott láttam búa merülve én
A népnek szenvedését,
Mely vésteli testvérharc hevén
Ontotta gyakorla vérét:
Oh mennyítszenvede bús vizsályban
És türt szomorú idegen igában:
Oh Karjala, mostoha sorsu hazám
Légy egy-zivü hát ezután!

Mig szent jogaid s hitedet híven
Megőrzöd ősi nyelved,
Addig rajtad sohasem veszen
A sírj győzedelmet:
Te vén fa, Szuomi, kihajtasz ujra
És bármely vészbe megállsz vírulva,
Mint zöld fenyő télnék bőszi viharán
Én agg ifju hazám!

Bán Aladár fordítása.

A falu árvája.

Meghalt az én édes anyám,
Itten hagyott engem korán,
A falu árvája lettem,
Más házába' nevedtem.

Utba' voltam mindenkinek,
Ide dobtak, oda löktek,
Idegenek ajtajában
Koldulgattam, sírdogáltam

¹⁾ Finnország egy részének népies neve. Itt folynak most a harcok. —
²⁾ Az ének. — ³⁾ Regebéli alak.

A betevő falatomér' . . .
De panaszos az a kenyér !

Egy-egy banya így kiáltott,
Kora reggel, mikor rázott:
Mít heversz, te lomha tuskó,
Kejj föl már, te álmzacskó,
Hozd rendbe künn a konyhámat,
Ördög szántsza meg a hátad.

Édes anyám de más is volt,
Főléem hajolt, lágyan így szólt:
Ebredezzél kis cselédem,
Nyisd ki szemed lassan, szépen,
Aztán menj ki a kamrába,
Hozz egy kis fát a konyhára
Vagy ha álmos vagy talán tán,
Pihenj még egy kicsit. leánykám.
Bán Aladár fordítása.

A népkönyvtárak ügye.

Egyik erdélyi tekintélyes folyóiratban a „Hitelben“ Dr. Parádi Ferenc megszivlelendő cikket ír a népkönyvtárakról. Statisztikai kimutatást is közöl, mely szerint Erdélyben 1919 előtt volt 431 népkönyvtár; ezekből megszűnt a nagy háború alatt 323, maradt 108. 1919 óta keletkezett 409, a mostani népkönyvtárak száma 517. Csodálatosan és bántóan kevés szám, különösen, ha elgondoljuk, hogy a világháború előtt csak egy egyszerű, bélyegtelen kérvénybe került a magyar belügyminiszteriumhoz egy 80 kötetes kitűnő népies szakmunkákból álló népkönyvtárnak a beállítása. A fent említett statisztika szerint az unitáriusok által sűrűbben lakott vármegyékben a népkönyvtárak száma a következő: Háromszék megyében 40; Maros megyében 88; Tordamegyében 15; Udvarhely megyében 55. A mai közművelődési kívánalmak szerint ez roppant silány szám és ha csak ezt nézzük, népünket és különösen népünk hivatásos vezetőit méltán súlyos bírálat érheti. Azonban ez a kép nem olyan sötét, mint amilyennek látszik. A népkönyvtárakba nincsenek beleszámítva a parokhiális könyvtárak, melyek a legtöbb életerős egyházközségben meg voltak és ma különösen nagy gondot fordítanak azoknak gyarapítására. Nincsenek beleszámítva azok az iskolai és régi, még ezelőtt 40—50 évvel saját költségükön létesített egyleti könyvtárak, melyek idővel megfogytak, talán elkallódtak, vagy más veszedelem semmisítette meg.

Nem vádolom a statisztika összeállítóját, mert ő lelkiismeretes munkát végzett. Azonban a falusi nép vezetőinek figyelmét felhívom, hogy őrizték meg a régi könyvtárakat, azokról vezessünk rendes leltárt s ha hibás statisztikát látunk, javítsuk ki azokat.

Jelenleg leghelyesebb, ha a parokhiális könyvtárakat népkönyvtárrá szélesítjük ki azáltal, ha az egyházközségi könyvtárak számára nemcsak az egyházi irodalom termékeit, hanem a népet és a népi művelődést érintő más műveket is beszerzünk s azokat gondosan meg is tartjuk. Minden szervezésnél azonban fontos, hogy olyan állandó szabályokat alkossunk, amelyek biztosítják azt, hogy a megalkotott szervezet vezetőség-változás esetén is fönáll. Ezért legjobb a kulturális ügyeket az egyház kebelében szervezni meg.

Még nem telt el egészen egy emberöltő és sok minden jó

ügy, sok szervezet és kiváló közművelődési munkásnak a munkája, fáradsága, emlékezte feledésbe ment.

Önmaga és hivatása ellen vétkszik az a népi művelődést vezető munkás, aki az ilyen törekvésekről és munkáról nem vezet bekötött könyvekben naplót, avagy jegyzőkönyvet, vagy időközönként nem ad tudósítást ezekről, mert az ily mulasztással a közművelődés adatai vesznek el.

Ezért hát ne csak dolgozzunk, hanem legyünk a közművelődési munkának krónikásai is. Bizonyos vagyok benne, hogy van, amit följegyezzünk az utókor számára.*)

B. P.

Emlékeim.

(IV. közlemény.)

A gyűjtőkönyv aláírása céljából utunk először a tordátfalvi bíróhoz vezetett, onnan pedig Péter Ödön lelkészársamhoz, majd kedves kísérőim szeretetteljes bucsu után visszaindultak otthonukba Tarcsafalvára.

Esténk kedves családi körben a theologiai emlékek felidézésével és egyházi ügyeink megbeszélésével telt el. Arra a megállapodásra jutottunk, hogy mily jótékony hatással lenne, ha a lelkészek többször találkozhatnának baráti megbeszélésekre. Egymás bátorításával, buzdításával erőt merítenének az élet gondjainak elviselésére.

Másnap korán reggel február 11-én az egyházközség gondnokával és egy presbiterrel megkezdtük a gyűjtést, mely 1000 lelt eredménnyel végződött. Fogadják hálás köszönetemet érte.

Péter Ödön azon lelkészek közé tartozik, kik nemcsak akarnak, de tudnak is hiveik érdekében dolgozni. Az egész falu érzi áldásos hatását a szövetkezeti élet felvirágoztatásának.

A falu bejárása után oly jóleső érzés fogott el, hogy nem találtam meg azt a szegénységet, melyről Bözödi György könyvében olvastam. Az emberek szorgalmasak, takarékosak, meglátszik az egész falun, hogy sok kiváló embert adott egyetemes egyházunknak. Csaknem minden család rokonságot tart fenn egy-egy nagy emberünkkel s ez a rokonság a családoknak intelligenciát kölcsönöz s ez az intelligencia meglátszik házukon, melyek tiszták, csinosak, izlésesen vannak felépítve és berendezve. Bélyegét rányomja gazdaságukra is. Sovány földjeiken kintűnő gabona terem. Egészséges tiszta istállóik fajmarhákkal vannak tele. Trágyadombjaikat gondosan kezelik, — bár a falu oldalas — rendesek.

A falu fejlődésére nagy hatással lehetett, hogy az ifjúság már 1837—38-ban megalapította az olvasókört a kolozsvári és a székelykereszturi gimnázium mintájára. E régi erény hatása még

*) A szerkesztő hálás lenne, ha bejelentnék, hogy mely falvakban voltak még a múlt század 80-as éveiben és azelőtt könyvtárak és mi lett azoknak sorsa.

ma is észlelhető az ifjúságban. Az unitárius öntudat valósággal kisugárik szemeimből.

Délután 3 órakor Péter Ödön vendégszerető házát és faluját azzal a jó érzéssel hagytam el, hogy ez a falu nemcsak a múltban, hanem a jövőben is befogja tölteni hivatását.

Meghiitt szives beszélgetések között elkísért lelkésztársam a falu határán levő hegy aljáig, itt megmutatta azt az irányt, mely felé haladva a hegy tetején meg fogom látni Csehétfalvát, hová utam vezet. Hálás köszönet, meleg kézfogás után kijelentette, hogy addig nem tér vissza, míg a hegytetőről nem jelzem, hogy a falut látom. Sebes léptekkel indultam a hegyre, hogy minél hamarabb érjek rendeltetésem helyére. A tetőre felérve megláttam az erdő között Csehétfalvát. Bucsut intettem és lesiettem a hegyről, hogy egy kis patakon átmenve, az erdőn keresztül elérjem a falut. Egyszer csak sűrű köd ereszkedett le, elvesztettem az irányt s nem tudtam többet tájékozódni. Közben elsötétedtem, a nagy hó és a járhatatlan ut kimerített. Helyzetemet még az is nehezítette, hogy akármere indultam, nem tudtam az erdőből kitalálni. Sorsomat Istenre bízva, bolyongásom között utamba akadt farakásra felmáztam, arról a havat leseperve végig feküdtem, hogy fáradtságot kipihenjem. Gondolom, úgy egy nagyedőrai pihenés után, egyszer csak kutyaugatást hallottam. Figyelni kezdtem, — újból és újból megisméltődött. Boldogan leszálltam és a kutyaugatás irányába kezdtem menni. Nagy örömömre kitaláltam az erdőből. Állandó figyelem között addig mentem, míg lámpavilágot pillantottam meg. Árkon-bokron keresztül elértem az első házat, hová bekopogtatva megkérdeztem, milyen falu ez. Nagy csodálkozásomra hallom, Firtosmartonos. Hálát adtam Istenemnek, hogy faluba jutottam. A lelkész lakása felől érdeklődve, nemsokára bekopogtatam Török Elek vendégszerető házába.

Jó meleg szobában megpihelve, gazdag vacsora után még azon este felkerestük Gálfi Ferenc kántortanító régi barátomat, hogy tanácsot kérjünk tőle, miképen lehetne eredményes gyűjtést elérni. Abban állapotunk meg, hogy másnap vasárnap febr. 12-én korán reggel hírtül adjuk a faluban, hogy az istentiszteletén fogom elvégezni és prédikáció után adakozásra fogom felhívni a hivek figelmét.

Másnap Török Elek lelkésztársam, Gálfi Ferenc kántortanító, Demeter Ferenc egyházi gondnok és még többeknek segítségével részekre osztva a falut bejártuk, rövid másfélóra alatt 1260.— Leit gyűjtöttünk; melyet e helyen is hálásan köszönök.

E falucska gyönyörű temploma, melyet a hivek zsufolásig megtöltöttek, szép papilakása és felekezeti iskolája meglepett és az a gyönyörű ének, melyet a hivek oly lelkesedéssel csaknem mindnyáján, nők és férfiak teljes szívből énekeltek. Meglátszott, hogy nemcsak Gálfi Ferenc, hanem egész családja lelkesedéssel fogja fel az éneknek a lélekre s így az egész emberre felemelő hatását.

Mikor ezt a lelkes gyülekezetet láttam, úgy tűnt föl nekem,

mintha néhai Gálffi Sándor költői szelleme ujult volna meg szülőfalujában. Ő már tanuló korában a kolozsvári unitárius kollégiumban 1829-ben irodalmi kört alakít. Ezzel a tettevel megelőzte az összes erdélyi intézeteket és a közfigyelmet az unitáriusokra terelte. Ennek a hatására mondotta báró Wesselényi Miklós egy alkalommal az őt üdvözlő ifjuságnak: „jó hírét hallottam és tudom az uraságtok oskolájának . . . a művelődésben más sokakat, — s merem mondani mindeneket messze hátra hagyva előre haladott. Különben is vallásuknál fogva már oly születést s következőleg nevelést kapnak, hogy a sok előítéltelettől és habonáktól — melyekkel mások és igenis sokan örökkösen küzdenek — már gyermekkorukban mentesekké tétetnek.“

Gálffi Sándor vezetése alatt az az öt lelkes ifju, ki kibontotta a zászlaját a magyar nyelv kiművelésére, talán nem is sejtette, hogy az a tűz, melyet lángra lobbantott, mily átalakító hatással lesz egyházukra. E zászlóbontással kezdődik meg egyházunk aranykorszaka. Megszégyenülve elnémul az önérdék, mely az irigységet és a gyűlöletet szüli. Öregek, ifjak vállvetve küzdenek egyházunk dicsőségéért.

Ez a korszak termeli ki azokat a kiváló egyéneket, kik lelki erejükkel, erkölcsi bátorságukkal az elnyomatás szomorú korszakán átsegítik egyházunkat.

Buzogány Kálmán,

Keleti állatmese.

A farkas, a róka meg az oroszlán közös vadászkiránduláson elejtett egy kecskét, egy szarvast és egy nyulat.

— Osszad el te a zsákmányt, — szölt az oroszlán a farkashoz.

A farkas gondolkozott egy kicsit, azután azt mondta:

— A kecske legyen a tied, a szarvas az enyém, a nyul pedig a rókéé.

Az oroszlánt nagyon megharagította az elosztásnak ez a módja; rávetette magát a farkasra és széttépte azt. Azután a róka-hoz fordult:

— Osszad hát el te a zsákmányt.

A róka gondolkozás nélkül azt felelte:

— Legyen a tied a nyul reggelire, a szarvas ebédre, a kecske pedig vacsorára.

Az oroszlán helyeslően bólintott és azt kérdezte:

— Honnan vetted ezt a nagy igazságérzetet?

— Uram, királyom, — felelte a róka, — *ettől a farkastól tanultam.*

Finn közmondások: *Sört iszik a bíró uram, törvény könyvető vizen van, uszik az igazság vigan. — Az adósság sohse régi. — Igazságnak tűz nem árthat. — Vas a szegénynek ezüstje, becsület az éhsége.*

Az E. K. Tanács hirei.

Ezen cím alatt ezután a havonként tartandó *Egyházi Képviseelő Tanács* (E. K. T.) gyűlések főbb tárgyait, illetve határozatait közölni fogjuk. Természetesen csak rövid formában számolhatunk be arról a nagy anyagról, mely havonként az ilyen gyűlések elé kerül, de úgy gondoljuk, hogy az Egyházunk általános ügymenete iránt érdeklődő tanácsosaink, hiveink e vázlatos bemutatásból is képet tudnak alkotni arról a munkáról, melyet vezetőink végeztek. Ezek a gyűlések rendes és rendkívüliek szoktak lenni s amennyiben jelentősebb tárgyak merülnek fel, a rendkívüli gyűlések anyagát is ismertetjük.

1940. január 16-án és 17-én összesen tízórai tanácskozásban az 51 pontból álló tárgysorozaton belül az alábbi fontosabb kérdésekben határozott:

1. A magyar kisebbségi ügyeket intéző Népközösségi tanácsba egyházunk részéről a főtitzt. püspök ur mellé Dr. Kiss Elek főjegyzőt, Dr. Gál Miklós főgondnokot, Dr. Mikó Lőrinc előadót, Dr. Gál Kelemen f. ú. gondnokot és Gálffy Zsigmond igazgatót küldte ki, hogy ott általános gazdasági, kulturális és nevelésügyi vonatkozásban Egyházunkat képviseljék.

2. A Főtanács határozatának megfelelően január 24-re összehívta a Dr. Szent Iványi Gábor, Vaska Dezső, Török János, Dr. Tamás István, Benedek Gábor és Gyarmathy Árpád tanácsosokból álló bizottságot, hogy a Bors-hagyaték minden vonatkozású, alapos megvizsgálása után tegyenek kimerítő jelentést s mutassanak rá arra, hogy milyen módon lenne eredményesebb a további gazdálkodás.

3. A Jogügyi-bizottság véleménye alapján és Dr. Fazakas János meghallgatása után a tanács úgy határozott, hogy volt jogtanácsos köteles tovább vinni a Bors-hagyaték jogügyleteit.

4. Általános Bors-hagyatéki ügyekben meghallgatta a Jóságfelügyelőség, Hármás-bizottság és Jogügyi-bizottság előterjesztését s tanácskozott a különböző kérdésekben.

5. Dr. Szathmáry János új jogtanácsossal a Főtanács határozatának megfelelően öt évre szerződést kötött, melynek értelmében nevezett atyánkfia egyéb ügyek intézését is vállalva, tevékenységét állandó tisztviselői minőségben eddigi hivatalos irodájában végzi.

6. A kükküllődombi egyházközség azon felterjesztését, melyben felekezeti iskolája számára a negyedik tanterem felépítésére engedélyt kér, örömmel veszi tudomásul s egyben elismerését fejezi ki azért, hogy az egyházközség egyhangu közgyűlésén szavazta meg a több mint 70 ezer lej szükséges költséget, melyet megajánlások és rovatál útján kíván előteremteni.

7. A tanács örömmel vette tudomásul, hogy főtitstelenő püspök ur állandó és lelkes biztatása nyomán új egyházközségek adtak be felekezeti iskolák felállítására kéréseket az illető miniszteriumba. Ilyenek: Kolozs, Bágyon, Aranyosrákos, Komjászeg, Lu-

pény, Ádámos, Medgyes, Ujszékely, Székelyudvarhely Ürmös, Brassó, Petroszény. Ezeken kívül Magyaroszvát, Alsó-felsőszentmihály, Nyárádszentlászló, Nyárádszentmárton, Csókfalva, Szentháromság, Csehétfalva, Magyarzsákod a második tanerő Nyárádgálfalva, Magyarsáros, Nagyajta a harmadik tanerő. K.-dombó, Árkos, Bölön a negyedik tanerő beállítására kérte az engedélyt. A külön-külön beadott kérések mellett Egyházunk vezetősége főgondját képezi, hogy minden lehető módon kedvező eredményt kapjon ebben az égető népi és vallási ügyben.

8. A kolozsvári és székelykereszturi főgimnáziumnak előljárósága és a Theol. Akadémia felterjesztésére jóváhagyta a megfelelő konviktusi kedvezményeket.

9. Elfogadja Simén Domokos homoródalmási lelkész és neje Batár Anna 1000 lejes alapítványát, melyet elhalt klsfiuk emlékére az egyházközségnél tettek.

10. Köszönettel veszi tudomásul a székelyszentmihályi egyházközség felterjesztésére *Gyarmathy Dénes* és családja a 10 ezer lej értékű adományát, melyet értékes terítő és szószékiakaró formájában templomunk díszítésére áldozatos szívvvel hoztak.

11. Felhívja az Elnökséget, hogy a következő Főtanácsra előkészítendőleg már a februári tanácsi gyűlésre tegyen előterjesztést a szerv. törvény reformjának előkészítő bizottságára nézve.

Fenti tárgyakon kívül természetesen még igen sok ügyet intézett el ez a Tanács, melyek részben egyesek kérései, vagy intézmények dolgai voltak.

Dr. Fikker János.

A családkönyv méltánylása.

Gyerkes Mihály székelyudvarhelyi nyugalmazott igazgató tanító a magyar közművelődésnek eme fáradságot nem ismerő kiváló munkása, — egy könyvrendeléssel kapcsolatban — a főt. püspök ur és főjegyző ur szerkesztésében megjelent *Családkönyvről* a következő méltányló sorokat írja lapunk szerkesztőjéhez:

Kedves Barátom, az udvarhelyi unitárius lelkész urtól, Sigmond József barátunktól átvettem, köszönetem mellett egy darab „A család könyve” című unitárius, családi útmutatót, a helyes életre szóló vezérfonalat.

Elolvastam, s végtelenül nagy örömmel jelentem nektek mindnyájatoknak, akik ezt a hasznos életkönyvet megírtátok, hogy ennél értékesebb és hasznosabb munkát, nemigen olvashattunk.

A hasznos és életetadó dolgoknak a népsokaság körében való terjesztésére ez a módszer a legcélravezetőbb és az irányvonalat ilyen kitűnő könyvekkel tudjuk a legjobban megjelölni és őket követésre buzdítani.

A könyv születendőségéről a mult nyáron Dr. Kiss Elek főjegyző ur, találkozásunk alkalmával, röviden tett említést, s azóta

a dolog iránt állandóan érdeklődve, most birtokába jutottam ezen népkönyvek, melyet minden részében csak a kitünőség jelzőjével és kiváló hasznos voltával dicsérhetünk, s meg kell köszönjük minden vallásu egyénnek, hogy ez a jó könyv a magyar társadalom körébe napvilágra jött és irányítja a népsokaságot a helyes és hasznos életre.

Mert végtére is mindenkit arra kell oktassunk és buzdítsunk, hogy hasznos életet éljen. Ezt pedig csak a jól irányított és fegyelmezett, s a kultura dolgaiban bármilyen kismértékű jártassággal rendelkező emberek élhetik.

Ugy hiszem, hogy egy közelebbi kiadás most - a kultura dolgait veszi tárgyalás alá, mert ez, nélkülözhetetlenül szükséges, hogy a kulturisko'ákban, de mégis magyar ismeretek és olvasási készség nélkül felnevelkedő ifjúságot megtanítsa egy ilyen könyv a magyar olvasásra, írásra és számolásra, s mérésre, meg egyéb kis ismeretekre is. Azután a társadalmi alakulatok szervezése, s majd rátértek a gazdaság dolgainak rövid foglaltjára is idővel.

Isten áldása és segedelme legyen ezen hasznos munkáton, melyet méltán meg kell dicsérjen mindenki, a népsokaságot tanítani szerető egyén, s a népsokaságnak javát akaró intellektuel.

Gyermes Mihály.

Külföldi levél.

Twinn Kenneth angliai lelkészre és feleségére sokan emlékeznek az erdélyi unitáriusok közül. Az angol lelkész Angliában az ott tanuló magyar akadémistáktól megtanult magyarul, Kolozsváron a templomban magyar nyelven prédikált. Gordon Sándor, nagy angol protestáns történetíró után ő az első, aki a magyar nyelvben otthonos. Üdvözlését a következő egyházi embereknek küldi: Dr. Varga Béla püspök, Bodor András, Boros György ny. püspök, Csifó Nagy László, Erdő János, Sz. Fazakas Olga, Fekete Sándor dr., Gál Vilmos, Kovács Lajos esperes, Kovács Lajos dr., Kövári Jakab, Mikó Imre dr., Nagy Béla, Ütő Lajos.

Az üdvözlés szövege a következő: Twinn Kenneth és Dorothy szívélyes üdvözlését küldenek erdélyi barátaiknak. Azért irnak közös levelet, mert jelen alkalommal nagyon drága volna, hogy mindenkinek külön levelező lapot küldjenek. Remélik, hogy ezt mindenik barátja állítja és megbocsátja, mert ezáltal az ő barátságuk nem kevésbé őszinte

Imádkoznak, hogy a béke és igazság nemsokára valósuljon meg.

* * *

A másik levél az *Unitárius Közlöny* egy régi barátjától és munkatársától, Ujvári László p. ü. főtanácsos urtól jött Budapestről.

Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur! December hónap a budapesti unitárius egyház életében sok szép és reményteljes napot hozott. Az advent szelleme hatotta át ezt a hónapot. December 8 án Nő-

szövetségnek hangversenyével kezdődött meg az élénk egyházi élet. Józan Miklós püspöki vikárius imája, Sz. Weres Jolán a finn és székely asszonyokról tartott bensőséges, lélekemelő előadása, Felvinczi Takács Alice művészi hegedűjátéka, melyet ötordai Weres Ákos kísért zongorán, Barabás Istvánné elnöki megnyitója, Áprily Lajos előadott költeményei, Gá'na Sándor orgonajátéka és a hívek buzgó éneke méltó volt az advent lélekemelő idejéhez. Utánna való vasárnap a cserkészcsapat tartott jól sikerült ünnepélyt, amelyen tanuságot tett a csapat arról, hogy nemcsak a munkához ért, hanem a szórakoztatáshoz is. Ebben a hónapban szerveztetett meg az évek óta munkálkodó Heltai Gáspár bibliakör, diszelnöke Józan Miklós püspöki vikárius, elnöke Dimény Mózes ny. postafőigazgató, előadója Szent-Iványi Sándor, titkára Ujvári László. Ebben a hónapban alakult meg az unitárius zenekar, melynek ügyvezető elnöke Szent-Iványi Sándor, alelnöke dr. Bodóczy Lajos, titkára Nagy Sándor, hangszerátósa Bodóczy Sándor, pénztárosa Márkos Jenő, Ujvári László. A zenekar bemutatóját is megtartotta december 26-án délután 6 órakor egy angol istentisztelet keretében. Az angol istentiszteleten bibliát olvasott és imát mondott Józan Miklós püspöki vikárius, előfohászt, beszédet és zárszót tartott Szent-Iványi Sándor. Nagy Sándor művészi orgonajátéka kezdélys végezte be a műsort, közben énekeltek az angolul tudók „O little twon of Bethlehem“ és „Silent night peaceful night“ kezdetű énekeket. A zenekar Szent Iványi Sándorné, dr. Bodóczy Lajos, Izsó Livia és Koleszár Vilmos elsőhegedű, Bodóczy Sándor és Mátka Lajos másodhegedű, Soós Sándor brácsa, turi Jobbágy Miklós és Tarján Árpád cselló, Hollósi Filep Piroska harmonium játéka és Keltscha Nándor vezetése mellett előadta Demény Dezső „Offertoriumát“, Várhelyi Sándor és Sztójanovics Jenő „Ave Maria Stella“-ját, Dánielné Magyar Ilona művészi éneke mellett.

Ezenkívül tartott még a Nőszöv. nagyon érdekes és jövedelmező karácsonyi vásárt, 21-én a gyermekek részére és 23-án az ifjak részére karácsonyfa ünnepélyt rendezett és a hangversenynek az erkölcsi sikeren kívül szép anyagi jövedelméből, a karácsonyi vásárból és egyéb jókedvű adakozók segítségével sok szegény hívünknek szerzett békés karácsonyi napokat. Lelkiekben az ünnep előkészítéséhez hozzájárultak mindkét templomban tartott böjti istentiszteletek és az idén gyakori ünnepi alkalmak, melyeken Koháry-utcai templomunkban a két istentiszteleten is szép számmal vett részt az ígét szomjuhozó közönség. A biblia-kör felolvasó üléseit egész december 21-ig megtartotta szépszámu résztvevő buzgólkodása mellett. Ezekben igyekeztem beszámolni december havi munkásságunkról azzal az Istenhez juttatott óhajjal, hogy minden hónapban beszámolhassak ilyen gazdag lélekemelő munkásságról.

Budapest, 1940. évi január hó. 4.

Hitrokoni mély tisztelettel
Ujvári László.

TŰZHELY MELLETT.

Mártonbá' megtérése.

Hires vadász volt a bükkösi harangozó. Ha valaki vadat kért tőle, csak ennyit mondott: „Ugy vegye, mintha kosár alatt volna.“ Papnak, mesternek, jegyzőnek, végrehajtónak ő volt az udvari vadszállítója. Napokon át erdőn-mezőn ödöngött. Ismerte a vad fészket s a kiváncsolomnak megfelelően riasztotta puskacsőre. Kutya nem kellett neki. Azt tartotta, hogy a kutya a vadász nyúge, elriasztja a vadat. Sok pénzt csinált vadból, vadbőrből. A vadász-szerencse s a jó mód elkapatta s hova-tovább kevesebbet törődött „belsőemberi hivatalával“. Panaszoló is a tiszteletes ur a keblitanácsnak Mártonbá' hanyag, dölyfös, nyakas magatartását. Tanácsgyűlésen egyik presbiter megjegyzé:

— Belsőember kezébe nem való a puska. Isten szolgálja ne hóhérolja Isten teremtményét! Vagy vadász, vagy belsőember. Vagy puska, vagy harangkötél. Istennek szent harangját ne huzza öltető, a szent orgonát ne fujtassa nyuzogató...

Aron a komájával, Danival, ott ült az egyik sarokban s némán hallgatá az elhangzott, csipős megjegyzéseket. Nem szólt a tárgyhöz, míg nem ülepedik az indulat. Mikor mások is nekironítottak Mártonbá'nak s tapasztalá, hogy a „belsőemberek“ se védik „belsőember-társukat“, fontoskodva megszólalt:

— Tisztelt keblitanács! Többet ésszel, mint erőszakkal. Ha az ügy elintézését ránk biznák, mi, Dani komával, elintéznök s felelősséget vállalnánk arról, hogy Mártonbá' mához két hétre lerakná a fegyvert, kedve elmenne a vadászattól s jobb utra térne...

Mákvető csend lett a gyűlésben. Áron indítványa mindenkit meglepett, de legjobban Dani komáját, mert nem is sejdítette: mit tartogat Áron az eszetokjában... Dani attól tartott, hogy csávéba találunk sodródni, amiből nehéz lesz a gyereki... Gyűlés az Áron indítványát egyhanguan elfogadta. Dani alig várta, hogy vége legyen a tanácskozásnak, oda somfordált Áronhoz s megkérdezte:

— Mit mesterkedsz Mártonbá'val koma!

— Azt még neked sem árulhatom el — felelt titokzatosan Áron. A szárán kipattant babot fölös'eges kicsépelni. Hanem kérdem: akarsz-e „véletlenül“ vadász lenni s olcsó áron fegyverhez jutni?

— Hogyne akarnék — kapott a szón Dani — hiszen régi vágyom, hogy vadász lehessenek.

— Akkor légy készenlétben. Mától fogva a disznóölökést tartsd csizmaszárban s el ne tedd onnan, míg nem mondom, mert nem tudható, hogy ősz végén hol és mikor adódik alkalom disznóölésre. Legyen gondod arra is, hogy vasárnap sokan legyenek a templomban...

Egy hét alatt sok való és valótlán hír megfordul egy kis faluban. A hír olyan, mint a lavina, mindig rakódik hozzá. Bükkösön, a férfiak között hire járt, hogy vasárnap, templomozás után, valami különös közlenivalója lesz a kurátornak. Az asszonyok

között pedig rebesgették, hogy vasárnap kolozsvári diák fog prédikálni, az bizonyos, hogy fiatal lesz s szép piros . . .

Vasárnap a tisztelendő ur csodálkozott legjobban, hogy megtelt a templom; mennyi a rég nem látott, templomkerülő, megtért bűnös; örömeben úgy föllelkessedt s úgy kivágta a rezet, hogy előns-elig juta az ámenig.

Templomozás után — régi szokás szerint — a templomkertben a közönség körülállotta a belső embereket s hosszasan elbeszélgetett a világesemények szeszélyeiről, a divat furcsaságairól, az erkölcsök meglazulásáról s az árak emelkedéséről. A végén Mártonbá' vette át a szót, s mint jó vadászhoz illik, képzelgős történeteket mondott a farkasjárásokról, a medvebocsfogásról, a vaddisznó és a medve párviadaláról s a róka kaptánybalépéséről. Egy idő mulva azonban még a jó vadászból is kifogy a szusz. Amint apadt a beszéd tárgy, úgy lazult a figyelem; az emberek nyújtózkodni, ásítózni kezdtek s némelyek hazanézőbe estek. Áron, nehogy elszalassza a tervének kedvező alkalmat, szót hajított az unalomba:

— Tudja-e, Márton bá', ki volt az a Tell Vilmos?

— Hát én hogyan tudnám — akadt a szóhorogra Márton bá' —, azt minden vadász tudja, az, aki lelőtte fia fejéről az almát . . . Az csak kis Miska volt . . . Tegnap olvastam az újságból: két ember abból él, hogy egymás szájából lövődözik ki a szivarat s a városi nép mulat rajta . . .

Áron a Márton bá' udvara felé sandalit s látja, hogy egy gömbölyű, kondorszörű mangalica, magába szedvén az élet javait, sütkérezik a napon s amint taktusra horcog, egy éhes varju bogarássza a fejét.

— Noha kiednek kis Miska — ingerli Márton bá't —, azt a varjut le tudná-e löni a disznója fejéről?

— Hát én mért ne tudnám — ugrik bé Márton bá' —, az nem nagy kurázi s odaszól a feleségének: „Hocca ki a puskát, Trézsi!“

Az asszony gyanutlanul hozta ki a puskát. A közönség pedig meg se moccan, nehogy elreptüljön a mit sem sejtő varju . . . Márton bá' töltött, célozott, elhuzta a ravaszt, durrant a puska; a disznót ellepte a puskafüst s csak későbbben, mikor eloszlott a füst, lehete látni, hogy a hizó hasáról a hátára fordult, négy lábával kapálózott az ég felé s a vért hörögve turta a száján . . .

— Trézsi repülj disznóölőért — rikoltott Márton bá' . . .

— Nincs miért — hunyorított Áron felé Dani —, ha kívánja Márton bá', megszurhatom; a disznóölő kés „véletlenül“ a csizmám szárában maradt . . .

— Csak éppen azért szurd meg, koma — jegyzé meg Áron —, nehogy éhelyt, szemünk láttára, kimuljék az árnyék világból . . .

A varju pedig, amelyikre Márton bá' ráhibázott, a torony csillagján hajlongott s mondogatja szomorán: kár, kár, kár . . .

Ebben az esztendőben a Trézsi néne kolbásza érintetlenül találta a káposztalevet . . .

Egy hét alatt Márton bá' eladta a puskát, Dani vette meg jutalmason. Így lett vadász Daniból, Márton bá'ból pedig olyan harangozó, hogy vétek volna rosszat mondani róla . . . *Pálos Ákos.*

Kérelem.

„Az Egyetemes Lelkészkör“ mult évi közgyűlésén tartott felolvasásom után az „Unitárius Káté“ vázlatos tervét osztottam ki. Az volt a határozat, hogy mielőtt a Káté megírására pályázatot hirdetnének, ezt a tervet a megtett észrevételek segítségével formáljuk olyanná, hogy az minden szempontnak a lehető legjobban megfeleljen. Kérem ezért lelkésztársaimat, hogy amennyiben a tervvel kapcsolatban valamelyes észrevételük van, febr. 15-ig közöljék velem, hogy az összegyűlt anyagot a további megbeszélésre elkészíthessük.

Aki a lelkészköri gyűlésen ilyen tervet nem kapott s szeretne hozzájárulni ehhez a kérdéshez, írjon nekem s küldeni fogok azonnal.

A tervvel kapcsolatos felolvasásom a „Keresztény Magvető“ legújabb számában megjelent.

Dr. Fikker János.

Sebe Ferenc gyakorló lelkész növendéket főtisztelendő püspök Erzsébetvárosra kinevezte segédlelkésznek. Isten áldása kísérje munkálkodását.

Lőfi Béla szindi nyugalmazott tanítót a sinfalvi egyházközség egyhangu lelkesedéssel énekvezérének választotta. A még fiatal és tevékeny erőben levő atyánkfiában az egyházközség bizonyára ügybuzgó munkást és hű szolgát kapott.

Péter Rózsika kolozsvári tanítónő hosszabb szabadsága után ismét elfoglalta állását s félbeszakított áldásos tevékenységét folytatja.

Simén Dániel a megválasztott új theol. tanár február 1-én foglalja el állását.

Kolozsváron az Irisz-telepi körzeten szép munka folyik. A Nőegylet hathatós segítségével imaház épült és a lelkészek fáradtságot nem ismerő buzgósággal dolgoznak a misszió ezen területén. Helyszüke miatt most részletesebb tudósítást nem adhatunk. Később erre a szépsikerű munkára visszatérünk.

Itt említjük meg, hogy a kolozsvári egyházközség a gondos vezetőség helyes tervei alapján vagyonszétosztást végzett és két szép kétemeletes bérházat épített a város középpontjában. Ezekre is visszatérünk.

A D. F. Egylet kolozsvári tagozatának megalakulása.
A „Nemzetközi Vasárnap” nevezetes dátum volt ez idén a kolozsvári unitárius egyházközség valláserkölcsei életében. Ezen a napon történt ugyanis a D. F. Ifj. Egyesület nemrégben felszentelt helyiségében a D. F. E. kolozsvári tagozatának megalakulása.

Ürmösi Károly tb. esperes-lelkész, aki, mint korelnök és az előkészítő bizottság elnöke, az alakuló gyűlést vezette, megnyitó beszédében legelsősorban is annak adja magyarázatát, hogy ez a tagozat miért nem alakult meg hamarabb. Az ok ugyanis az volt, hogy a D. F. Egylet központi vezetősége teljesítette az egyházközségi és egyházköri D. F. Egylet feladatát. Most az alapszabályok értelmében, de különösen missziói okokból a megalakítás szükségessége nyilvánvaló lett. Ezt az egyházközség vezetősége is megérezte s az egyetemes egyházi D. F. Egylet vonatkozó felhívására készségesen küldte ki az előkészítő bizottságot. Ennek a bizottságnak javaslatait az alakuló gyűlés egyhangulag elfogadván, kimondotta a megalakulást és megválasztotta a tisztkart — és pedig: elnöknek Müller Géza mérnököt, alelnöknek Szabó Rezső tanárt, női alelnöknek a helybeli nőszövetség mindenkori elnökét, titkárnak Erdő János h. lelkészt, pénztárosnak Gyarmathy Árpád egyhk. pénztárost, jegyzőnek Ajtai József igazgató tanítót. Ezenkívül választott a választmány 8 férfi és 4 nő tagot. Ü. K.

Dr. Kiss Elek egyházi főjegyző afia a karácsonyi szent ünnepen, lelkész betegsége miatt Székelyderzsen teljesített ünnepi szolgálatot. Négy ujszülöttre öntötte a keresztségét és avatta őket szép és értékes beszéddel anyaszentegyházunk tagjai közé. Ünnepharmadnapján fájdalmas és szomorú katona temetést végzett, mikoris egy, karácsonyi szabadságra hazajött 21 éves katona hirtelen tüdőgyulladás áldozata lett. Derék fia volt Grápa Albert, ki a legnagyobb kísértések között is jó unitáriusnak bizonyult. A beteg esperes lelkész és az egyházközség nagy hálával gondolnak a főjegyző készséges és felejtethetlen karácsonyi szolgálataira.

Balázs András derzsi lelkész tb. esperes afia egészségi állapotára hivatkozva, püspök urtól három hónapra helyettesítést kért. Derék lelkészünknek egészséget kívánunk.

A tettekben megnyilvánult szeretet. Az ok'ándi egyházközség vezetősége szép és maradandó emlékü karácsonyfa estélyt rendezett. Karácsony estén a Nőegylet tagjai segédkeztek annak elosztásán. 155 csomag került az iskolás és ovodás gyermekek számára felekezeti különbség nélkül, melyekben cukorkákon és tésztán kívül fűzet és ceruza volt. 30 szegény, öreg és elhagyatott család kapott csomagot, melyekben kész ruha, cipő, meleg flanel, fejkendő, harisnya, szappan, cukor, tea, kalács, egy hónapi napi egy liter tejre szóló cédula és egy véka buza stb. volt. Ezt a mai időkből igazán nagy áldozatot aránylag kis eklézsia tagjai adták össze. Az ünnepély 24-én d. u. 5 órakor a templomban rendes istentisztelettel kezdődött. Ezt követte a gyermekek szép műsora, mely a gyertyalángos karácsonyfa alatt a templom piacán folyt le.

A gyermekek boldog örvendezéssel fogadták csomagjaikat. A szegények csomagjait a Nőegylet tagjai vitték rendeltetési helyeikre, egyben meg is látogatva őket. Éreztük, hogy nagy örömet szerezünk a gyermekeknek és szegény elhagyatott öregeknek, de örömet szerezünk magunknak is, akik áldoztunk, fáradtunk, mert belül mindannyiunk lelkiismerete így szólalt meg: jól vagyon jó és hiv szolgám. Ez a karácsonyi ajándékozás is fényes igazolása az apostol mondásának: a szeretet soha el nem fogy. *Hi.*

Karácsonyfa-ünnepély Kedében. 1939 december 24-én este a kedei hiveknek lélekemelő ünnepélyben volt részük két Kede fűtött templomában. A gyülekezet alkalmi éneke és a lelkész imája és prédikációja után Dombly Jenő és Székely Mariska iskolás növendékek énekeltek Dombly Jenő énekvezér orgonakiséréte mellett. A karácsonyfa körül elhelyezkedett, csillogószemű gyermek-seregnek Lukácsi Mózesné mondott könnyekre indító, szép mesét, mely után az iskolás gyermekek énekkara Dombly Jenő énekvezér orgonakisérétevel elénekelte Szabolcska Mihálynak „Szálljatok le, szálljatok“ c. megzenésített költeményét. Az iskolás növendékek közül szavaltak: Vas István, András Dénes, Fülöp Jolán, Benczédi Piroska, Derzi Iлона, Kibédi Gergely, Kövecsi Róza, Márton Ferenc, Dombly Jenő, Fülöp Irma, Bedő Anna, Dankuly Éliza, Varga József, Moldován Juliánna és Varga Domokos. Szépen sikerült és megható volt Dombly Jenő énekvezér alkalmi énekszólója. Végül a szeretet-csomagok szétosztása után Lukácsi Mózes lelkész köszönte meg meleg szavakkal a hivek áldozatkészségét és határt nem ismerő fáradtságát. Külön megemlékezést érdemelnek fáradtságukért: ifj. Márton Györgyné, Izsák Dánielné, Fekete Sándorné, Farkas Sándorné, András Domokosné, Márton György gondnok és Lukácsi Mózesné, aki még mindig, hiányzó egészsége ellenére is az egész ünnepély megrendezését irányította.

Értesítés. Vinczepál Irénke és Elekes Endre unitárius segéd-lelkész 1939 dec. 31-én jegybe léptek. Sok szerencsét kívánunk.

Értesítés. Kérjük munkatársainkat, tagtársainkat és előfizetőinket, hogy az alábbiakat szíveskedjenek szem előtt tartani. Lapzárta a hónap 20-ik napja. Addig minden cikket, közleményt szíveskedjenek a szerkesztő címére beküldeni. A lapra való minden felszólalás szintén a szerkesztő címére küldendő. Felkérjük azokat a lelkésztársainkat, akik azt kívánják, hogy a községükbe küldött lap az ők címére menjen, szíveskedjenek erről a kiadó-hivatalt (azonos a szerkesztőséggel) értesíteni, ha még ezt nem tették meg. Ahonnan még nem jelentették be a presbiterek számára küldendő példányok számát, kérjük bejelenteni. Minden pénz (a naptárak ára is!) Gálfi Lőrincz teol. tanár pénztárnok urhoz küldendő.

A székelykereszturi tanuló ifjuság december hó 14-én kiváló sikerrel adta elő Farkas Imre az „Iglói diákok“ című hatóságos zenés vigjátékát. Keresztur lelkes közönsége érdeme szerint méltányolta a magas színvonalon álló előadást.

Nyugtázás. Az egyesület pénztárába 1939. december hó 30-ától 1940. január 23-ig *tagsági díjat* fizettek: Bedő Albert Kolozsvár 1939-re, Csutak Józsefné Héjjasfalva 1939—40-re, Katona József Tarcsafalva 1937-re, Marosi Márton Sz. szentmihály 1936—39-re, Papszt Gyula Kolozsvár 1939-re, Kovácsi Pál 1939—40-re, Brázovay Dezsőné Sarmiseghetuza, Dr. Kahlfürst Tibor Budapest, Pásztor Rostás Róza Torda 1940-re, D. F. Ifjusági Kör Recsenyéd 1938—39-re, László Zsigmond Csekefalva, Biró Árpád Abrudbánya, Pálffy Sz. Mózes Várfalva, Id. Bartha Lajos, Gazdag Miklós, Gyulay Ilona, Id. Kerekes István, Ifj. Bartha Lajos, Bihari Sándor Nagyajta, Szederjessy József Kobátfalva 1937—40 re (200 L), Unitárius Egyházközség 1936—40 re (180 L), Özv. József Lajosné, Dr. Fekete Sándor, Köntés Ferenc, Téglás Albert, Özv. Pál Sándorné, Timár Lajosné, Özv. Szabó Mózesné, József Lajos, Ütő Irma, Barabás János, Kiss Gábor, Hudák Erzsébet, Kárpáti Árpád, Köntés Ernő, Barabás József, Unitárius Egyházközség, Dr. Kovács Lajos 1940-re, Szinte Ferenc 1937—39-re Sepsiszentgyörgy.

Előfizetési díjat fizettek: Kun Sándor, Dezső Mihály, Kozma Pál Kolozs; Köntés Sándor, Cseke Ilona, Özv. Incze Istvánné Sepsiszentgyörgy, Kertész István, Szász Mihály, Csiki József Dicsőszentmárton; Barabás Béni, Berei Mózes, Dankuly Mózes, Deák György, Kedei János, Kereső János I., Kereső János II., Buzogány Dezső, Mátéfi Lajos középső, Simó Gábor, Simó Ézsaiás, Simó Mózes, Simó Pál, Sipos Mózes, Nagy Endre Kissolyos 1940-re; Német András Szászkezd 1938—1939-re; Gyerő János, Bodi Mózes, Gyerő József, Gyerő Márton, Bódi József ifj., Erdő B. Sándor, Mihály János, Ifj. Fazakas A. János, Nagy Mózes kereskedő, Gyerő Dávid, Bódi Jakab, Galamb György, Erdő Mihály, Fazakas András, Bodi Mihály, Szász András, Budai András, Gerő Józsefné, Nagy Mózes id. Ürmös 1940-re; Gáspár Ida örökösei F.-Martonos 1936—1939-re, Unitárius Egyházközség 1930—39-re, D. F. Ifjusági Egyesület 1938—39-re; Id. Agh Lőrinc, Bajka Domokos, Bajka Gyula, Bálint János, Balla Sándor, Kereki Samu, Pálffy Gyula Alsófelsőszentmihályfalva 1940-re; Budapesti előfizetők 1567 L 50 b.; Unitárius Egyházközség Recsenyéd 1928—39-re; Dombi Mózes 1934—39-re, Kovács Mózesné 1938—39, Máthé István 1932—39-re, Kovács Ferenc, Id. Orbán Balázs, Gábor Albert, Csiki Lajos, Márton István, Fekete Miklós, Orbán Sándor, Dáné Mihály, Szabó István, Máthé József, Ráduly József, Dáné Lajos, Fekete József, Máthé Elek, Béres Mihály Recsenyéd 1939-re; Adám Dániel Székelykeresztúr 1938—39-re, Biró Árpád, Szilágyi László, Id. Szilágyi Ferenc, Ifj. Szilágyi Ferenc, Kovács József Abrudbánya, Benedek András, Benedek Gyula, Id. Ferencz Lajos, Kozma Miklós, Péterfi Dénes, özv. Péterfi Lőrincné, Darkó Gyula, Fekete Albert, id. Simon Áron, Lőrincz István, Lengyel István, Ifj. Péterfi István, Keresztes Sámuel, Id. Fekete József, Ferencz József, Dombi Mihály, Toók Áron, Péterfi Albert, Kovács Gábor, Benedek Lajos 1940-re, Kisgyörgy Dávid 1939-re Nagyajta; özv. Lőrinczy

Dénesné Torda 1937—39-re; özv. Osváth Gáborné Székelykeresztur, Firtos Dénes, Benczédi Ferenc Benczéd; Balázs Györgyné Kolozsvár 1940-re; Unitárius Egyházközség Szentábrahám 1930—39-re; Andarkó Andrásné, Borbáth Lajos, Máthé Ferenc Vargyas 1940-re; Bakó Lajos Arad 1939—1940-re; Unitárius Földmives Iskola Sz.-keresztur 1939-re; Sebestyén János Animoza 1934—39-re.

Dr. Elekés Dénes főgondnok egy naptárért 250 leit. Köszönet.

Alapító tagsági díjat fizettek: özv. Gönczy Ferencné Abrudbánya 330 L-t, ifj. Darkó Lajos Nagyajta 100 L-t, Unitárius Egyházközség 50 L, Izsák Domokos Benczéd 200 L-t. Kolozsvár, 1940. január 23-án.

Gálfi Lőrinc, pénztárnok.

Szentivánlaborfalva szórványainak gondozási és hitoktatási programja 1940-ik évre:

I. Uzon és vidéke (Lisznyó, Bikfalva). Istentisztelet és urvacSORAOSZTÁS a ref. elemi iskolában d. e. 11—12-ig: Március 25-én, husvét másodnapján; május 13-án, pünköst másodnapján; szeptember 15-én, ősszel; december 26-án, karácsony másodnapján. Konfirmálás és vallásvizsga időközben kijelölt időben. Hittan óra minden istentisztelet után, továbbá január 27-én, március 30-án, szeptember 17-én, november 16-án d. e. 11 órakor. Hívek látogatása november folyamán.

II. Laborfalva vidéke (Komolló, Réty, Bita, Nagyborosnyó, Kisborosnyó, Szacsva, Magyaros). Istentiszteletre és urvacSORÁRA a hívek Laborfalvára járnak. Hitoktatás és hívek látogatása alkalomszerűleg történik évente egyszer vagy kétszer.

III. Maksa vidéke (Eresztevény, Besenyő, Dálnok, Albis, Méhesfalva). Istentisztelet, urvacSORAOSZTÁS esetenként megjelölt helyen. Március 10-én, tavasszal; november 10-én. Ugyanakkor hittan tanítás és hívek látogatása. Házi istentisztelet Besenyőn Kelemen jegyző házánál külön meghirdetett időben.

IV. Kovászna vidéke (Szörcse, Orbaitelek, Barátos, Papolc, Zágon, Komandó, Zabola). Istentisztelet és urvacSORAOSZTÁS a ref. kulturházban délelőtt 11 órakor: március 26-án, husvét másodnapján; május 19-én, pünköst után 1 héttel; szeptember 22-én, ősszel; december 27-én, karácsony harmadnapján. Ugyanakkor hittanórák is. Évi közgyűlés december 27-én istentisztelet után. Hívek látogatása a november-decemberi körutkor.

V. Kézdivásárhely környéke (Szentkatolna, Szőkefalva, Kézdiszentlélek, Imecsfalva, Ozsdola, Bereck, Sárfalva, Kézdi-polyán, Kurlapatak, Kővár, Ikafalva). Istentisztelet és urvacSORAOSZTÁS a református tanácsteremben d. e. 11 órakor: január 14-én; február 25-én; március 31-én; április 28-án; május 14-én, pünköst harmadik napján; október 6-án; november 5-én; december 17-én. Hittanóra ugyanakkor ugyanott délelőtt 10 órakor. Hívek látogatása a novemberi vagy februári körutban.

Megjegyzendő, hogy minden értesítés Barabás Béla lelkész Sântionlunca. P. u.: Ozun címre küldendő. Barabás Béla szórványlelkész.

Halálozások. Útő Lajosné szül. Veress Klára élete 62-ik, bol-

dog házasságának 36-ik évében, hosszas szenvedés után megszűnt élni. Hűséges hitves, szerető édes anyja volt. Űő Lajos zenetanár férje, Űő Mária zenetanárnő leánya, özv. Veress Györgyné édes anyja és még kiterjedt nagy rokonság gyászolja. Űszinte részvét nyilvánult meg minden oldalról. Isten adjon vigasztalódást a hátramaradtaknak. — *Ids. Módy János* a Zsilvölgyi Unitárius Körlelkésztségnek, majd a Petrozsényi Unitárius Egyházköztségnek több, mint tíz éven át alapító gondnoka, hosszu szenvedés után, életének 78-ik évében, 1939 december 22-én elhunyt. Bethlenszentmiklósról került a fekete gyémántok különleges világába ez a kivételes energiájú, puritán, egyszerű életsorsból önmagát felküzdötte nyakas székely. Önmagának s családjának becsülést s köztiszteletet érdemelt ki páratlan szorgalmával s az Unitárius Egyházközség alapítása körüli érdemeivel. Temetése nagy részvét mellett folyt le. Az elhunytban Módy Mihály jelenlegi petrozsényi egyházgondnok édes apját, Módy Anna, Réthy Sándorné unitárius tanítónő pedig nagyapját gyászolja. A Petrozsényi Unitárius Egyházközség az alapító-gondnok ravatalára hálája s kegyelete jelölül koszorút helyezett. Legyen emlékezete áldott, pihenése csendes.

Szerkesztői üzenetek. *W. B. 1940.* Későre érkezett. Eltetttem a jövő évre. Köszönet.

F. L. Unitárius kosár. A mai számunkban sok anyag van. Ezért egy későbbi számra maradt.

Több cikk és költemény tárgyhalmaz miatt későbbre maradt.

București-i egyházközség hírei.

Anyakönyvi bejegyzések. Tarcsafalvi József és neje, Tömös Ilona *József* nevű kislia megkereszteltetett 1939 december 27-én. — *Segély-alapra* 500 lejt adományozott Salamon Sándor. *Ház-alap* javára adakoztak: Székely János mérnök 500, Szabó Ödön (Predeal) 2000, Simonffy Tamás 1000 lejt. *Urvacsorai alapra* adakoztak: Kovács Endre 100, István Mihály 200 lejt. *Ifjusági könyvtár* részére szekrényt adott Salamon Sándor afia.

Nők Szövetségünk karácsonykor megrendezte a szokásos karácsonyi ünnepélyét. Kiosztásra került Bukarestben 30 csomag, a szórványokban 10. Fontosabb adomány volt 4 pár cipő, két pár harisnya, egy kiskabát stb. Az említett célra adakoztak: Dr. Gálffy Zoltán 200, Goldsman Sándor 200, Lőrinczy Gézáné 100, Keresztes Gyula 50, Gidáli Béla 200, Salamon Sándor 200, Gyarmathy Imre 500, Szücs Józsefné 50 lejt s egy pár cipő s egy kiskabát, Németh Ernő 100, Simonffy Tamás 50, Bába Mihály 100, István Mihály 300 lejt, Rácz György egy pár cipő, Jilg Ferencné egy család részére nagyobb élelmiszer csomagot, N. L. egy pár cipő s a bukaresti D.F.E. Ifj. Köre 303 lejt. Ifjusági Körünk útján karácsonyi könyv adományozásra adakoztak: Kelen Miklós 1000, N. L. 500 lejt. Karácsonyi ünnepély keretében énekeltek és szavaltak az iskolás növendékek.

Egyházi adót fizettek az Unitárius Közlönyben megjelent decemberi nyugtázások óta 1939-re Ajtay László (Câmpina) VII—XII. 500, Németh Ernő VII—XII. 500, Gál József 300, Bába Mihály 200, özv. András Lajosné 50, Jakab Gyula 300, Goldsman Sándor 500, Gotthárd Domokos 60, Székely Sándorné 30, Udvar Dániel 100, Jankó József 70, Sófalvi Ilona 60, Kovács Antalné 100, özv. Csomor Ferencné 100, Bartha István 300, Darkó János 300, Simonffy Tamás 250, Cheriubné, A. Margo r. 80, Stoicané Kovács Erzsébet 60, Bencze-család r. 50, Dr. Ullmann Lajos 200, Torday Albertné 60, Berlinszky Máté Ágnes 300, Szondy Mózes 100, Kovács István 200, Földes Márton VII—XII. 300, Mózes Miklós 60, Székely János mérnök 400, Kovács Pál 200, Gombos Mózes 1938-ra 300, 1939-re 200, Varga Györgyné 300, Szabó Ödön 1000, Tiboldy Mihály VII—XII. 200, Biró Ágh János 400, Varga Vilmos r. 50, Farkas Ágostonné 120 s 1940-re Lengyel Tiborné i.-vi 500 lejt.

Unitárius Közlönyre előfizetési díjat, illetve adományokat adtak: Bába Mihály 80, Osváth József 36, Jakab Gyula 100, Vernes János 100, Istvány Albert 100, Gotthárd Domokos 40, Székely Sándorné 10, Jankó József 40, Sófalvi Ilona 40, Pálffy Sándor (Udvarhely) 200, Kovács Antalné 30, Gyarmathy Imre 100, Antal József 40, Berlinszky Ferencné 40, Torday Albertné 40, Stoicané Kovács E. 40, Cherianné A. Margo 40, Albert Gáborné 40, István Mihály 60, Mózes Miklós 40, Székely János mérnök 100, Földes Márton 40, Varga Györgyné 60, Beczedy Sámuel 100, Nagy János (Comarnic) 200. Bușteni-i hiveink: Losonczy János 50, Izsák József 50, Izsák Ráhel 20, Izsák István 50, Jakab Juliska 50, Kovács Mózes 20 lejt. 1940-ben fizetett Bencze Klári 40, Biró Ágh János 100, Varga Vilmos 50, Fekete Ferenc 52, Farkas Ágostonné 40, Kozmáry Ferencné 50 lejt.

Dávid Ferenc Egyletünk megalakult 1939. december 17-én. Részleteket jövő alkalommal közlünk.

Ifjusági Körünk vett egy 3500 lejes patefont az ifj. teák hangulatossabbá tétele érdekében. A patefonra adakoztak: Puksa Endre 100, Béla Sándor 50, Kovács Mihály 150, N. L. 200, Jilg Ferencné 200 lejjel. A többi pénzt a teák jövedelme pótolta. Ifjúságunk teái nagyon népesek. Legutóljára január 14-én 50 jelentkező volt. Ifjúságunk a lelkesi hivatal előszobájába fogast csináltat. A fogásra adakoztak: Dr. Gálffy Zoltán 300, Ebert Lajos 200 lejt.

A Bukaresti Magyar Népközösség helyiségében levő Ev. Lutheránus rendelő részére fekete glott-függönynek valót adományozott Nők Szövetségünk és Ifjusági körünk 400—400 lej hozzájárulással. A rendelőben szegény betegek részére ingyen rendelés van mindennap d. e. 10—12-ig.

Konfirmációi oktatásunk január hónapban megkezdődött. Jelentkezni lehet még istentiszteletek alkalmával, vagy a lelkesi hivatalban.

Nők Szövetségünk összejöveteleit minden héten csütörtökön

tartja s azokon a február 3-án rendezendő egyházközségi bált készíti elő. Tekintettel arra, hogy a bál sikerétől költségvetésünk egyensúlyba hozatala függ, hiveink és ügyünk barátai megértő támogatását kérjük. A bált a „Bukarester Turnverein“ helyiségeiben tartjuk 1940 február 3-án este 9 órai kezdettel, Str. Brazoianu 49. Eddig a következő védnöki díjakat vettük kézhez: 100 lejt adtak: Tanka Károly, Marosi Albert és Dr. Fazakas Miklós; 200 lejt adtak: Dr. Imreh Lázár és Fodor István; 250 lejt adott: Ajtay László s 500 lejt adott: T. Szathmáry Gyula. Az adakozóknak hálás köszönetet mondunk.

Évi rendes közgyűlésünk 1940 február 18-án d. e. a ref. elemi iskola IV. oszt. tantermében lesz, istentisztelet után $\frac{1}{2}$ 12 órai kezdettel. Tárgysorozat: 1. Gyűlés megnyitása, jegyzőkönyv hitelesítők felkérése. 2. Mult gyűlés jegyzőkönyve felolvasása. 3. 1939. évi pénztári számadás, pénztárvizsgálati jelentés. 4. 1940. évi költségvetés. 5. Keblitanács megújítása. 6. Kiküldött bizottság jelentése a Kovács Mózes afia beadványa tárgyában. 7. Urvacsoraosztás kérdése. 8. Előterjesztések. 9. Indítványok, melyek legalább 24 órával a gyűlés előtt leikészi hivatalban benyújtandók.

Istentiszteleteinket minden vasárnap d. e. pontosan $\frac{1}{2}$ 11 órai kezdettel tartjuk a ref. elemi iskola IV. o. tantermében.

Egyházközségünk fenntartására szánt adományok a következő címre küldendők: Of. Parohial Unitarian. București 2, Str. Basarabia 47. II. Telefonszámunk; -5-45-79.

UJ SZŐRMEÜZLET.

Cal. Marechal Foch 6—8, a SORA áruház udvarán. PÁLFFY ISTVÁN unitárius vallásu SZÜCSMESTER szörme szalonja megnyilt. Szolid árak, pontos kiszolgálás. Szives pártfogást kér

PÁLFFY ISTVÁN szücsmester.

Az Unitárius Közlöny előfizetési ára évi 36 lei. A D. F. E. évi rendes tagsági díja 60 lej. A D. F. E. örökös alapítói díja 1000 lej. A rendes- és alapító-tagok egyleti tagsági jogaik gyakorlása mellett kapják az Unitárius Közlönyt is. Az előfizetési díj csak a Közlönyre jogosít. Kívánatos tehát, hogy mindenki lépjen be az egylet tagjai sorába s díjait rendezze. Egyleti jogait csak az gyakorolhatja, aki tagsági díjait rendezte. Előfizetés Magyarországon 3 P. Minden pénzküldemény Gálfi Lőrinc pénztáros címére küldendő. Cluj, Marechal Foch 12.

Az „Unitárius Közlöny“ megjelenik havonta.

Tipografia „Pallas“ könyvnyomda Cluj, Strada Vlăhuța 3.

A lap elfogadása előfizetésre kötelez.